

GUDSTJENESTE MED DÅP OG NATTVERD

2. søndag i faste

Fjellhamar kirke 24. februar 2013

Lukas 13,22-30

PREKEN

1. BIBELTEKSTEN LUKAS 13,22-30

22 På reisen til Jerusalem dro Jesus fra by til by og fra landsby til landsby og underviste.

23 Da var det en som spurte: «Herre, er det få som blir frelst?» Han sa til dem: **24** «Kjemp for å komme inn gjennom den trange døren! For jeg sier dere: Mange skal forsøke å komme inn, men ikke klare det. **25** Når husherren først har reist seg og lukket døren og dere blir stående utenfor og banker på og sier: 'Herre, lukk opp for oss', da skal han svare: 'Jeg vet ikke hvor dere er fra.' **26** Da vil dere si: 'Vi har jo spist og drukket sammen med deg, og du har undervist på gatene våre.' **27** Men han skal svare: 'Jeg vet ikke hvor dere er fra. *Bort fra meg, alle dere som gjør urett!*' **28** Der skal dere gråte og skjære tenner når dere ser Abraham og Isak og Jakob og alle profetene i Guds rike mens dere selv blir kastet utenfor. **29** Fra øst og vest og fra nord og sør skal mennesker komme og sitte til bords i Guds rike. **30** Da skal noen som er de siste, bli de første, og noen som er de første, bli de siste.»

2. ER DET FÅ SOM BLIR FRELST?

Er det få som blir frelst? Sannsynligheten er vel stor for at det er en jøde som spør Jesus. Med en klar bevissthet om å være en del av Guds utvalgte folk. Andre folk kunne få et slags b-medlemskap, proselytter, men da måtte de omskjæres og det var et hardt krav. Men også innad blant jødene var det skillelinjer ut fra hvordan man praktiserte sin tro og hvor nøye man var i sin oppfyllelse av loven. Så Jesus, er det få som blir frelst?

Det er et aktuelt spørsmål også i dag. Hvem blir frelst? Alle, mange, en del, noen få, ingen. Er frelse forbeholdt en gruppe av en viss avstamning, med en spesifikk tro, med noen bestemte riter og seremonier, med en viss moralsk standard og livsførsel? Eller er frelse bare vårt behov for å heve oss over noen andre?

Vi ønsker ikke skiller. Kan ikke alle få være med? Må noen holdes utenfor og vises bort? Det oppleves intolerant og ubarmhjertig. Eller kanskje mener ikke folk det helt heller. Hva med Anders Bering Breivik, og andre fanatikere som blir terrorister for sannhetens skyld? Og hvis ikke de kommer med så setter vi jo noen grenser. Alle kan ikke bli frelst. Hva er i så fall grensene for hvem som blir frelst og hvor går de? Er det i så fall få som ikke blir frelst? Eller, Jesus, er det få som blir frelst?

Jesus svarer bare delvis på spørsmålet. Det han sier er at ikke alle blir frelst. En gang lukkes døren for noen. Det blir et skille. Det er Jesu ord. Vi kan ikke med Jesus og bibelen i hånd avlyse den dobbelte utgang, og si at alle blir frelst og kommer til himmelen. OK, men Jesus, er det få eller mange som blir frelst?

3. KJEMP!

Jesus snur fokuset. Fra beregnende og kverulerende antall og hvor grensen går til en direkte utfordring tilbake: Kjemp! Du må kjempe din egen kamp. Glem de andre og deres vei, tenk du på din egen.

Ordet for å kjempe er det som brukes om idrettsutøvere. Å ta seg helt ut, gi det ytterste, og å sette alt annet til side for å vinne. Så på TV en kveld om Petter Northug jr. sine utrolig detaljerte forberedelser for VM. Han brukte for liten skidress for å få minst mulig luftmotstand, kanten på bokseren måtte ligge flates mulig. Merkelapper klippes av, det samme med glidelåshemper, for å ha minst mulig vekt.. Hvor mye tid han sparte på det? Sikkert ingenting, svarte Petter, men mentalt var det viktig å ha gjort alt for å vinne. At han lyver om sykdom som før Oslo VM hører også med i bildet her og kan definitivt problematiseres. Men nå, kjemp, ta deg helt ut, gjør alt for å vinne. Sett alt inn på å komme igjennom det trange dør. Hvis noe hindrer deg så kvitt deg med det.

Det latinske navnet på denne søndagen er Remiscere – kom i hu. Det er fra klagetradisjonen hvor de lidende, undertrykte, fattige og små, kjemper med livet og roper til Gud, om at han må huske på dem. Det er ikke bare de elendige og undertrykte, de lidende og fattige som må kjempe. De fleste av oss som ytre sett har alt vi trenger må også kjempe. Kjempe med oss selv. Med vår holdning, vår tro. Med vår stolthet og selvgodhet, med vår tillit til at vi greier oss selv, at vi er selvhjulpne i ett og alt. Vi må kjempe med vår egoisme, grådighet, likegyldighet og urett.

Så overlat til Gud hvem og hvor mange som blir frelst. Kjemp istedenfor med og for deg selv, for døren er trang og mange kommer ikke inn.

4. DEN TRANGE DØREN

Hvorfor er døren trang? Hvorfor er det ikke en gedigen portal hvor ingenting hindrer oss. Hvorfor vil Gud gjøre det trangt, kampfylt og vanskelig? Hvorfor vil han vise noen bort? Det vi vel da egentlig spør om er: Hvorfor er ikke alt greit? Eller faktisk: Hvorfor finnes det onde?

Jeg har lyst til å snu litt på hele perspektivet og spørre: Hvor er det trangt? Er det trangt hos Gud eller er det trangt hos deg og meg? Jesu svar i teksten rettes nok mot jødene, det utvalgte folk. Eller bedre, mot de selvrettferdige og selvgode. De som føler seg sikre på at de er innenfor og ser ned på andre. Jesus derimot åpner opp for alle. Fra nord, sør, vest og øst, sist og først. Gud vil at alle skal bli frelst. Alle som vil vende seg bort fra uretten, og søke Herren, alle som vil ta i mot Jesus og hans nåde.

Det vil ikke alle. Kanskje fordi de ikke tror på noen Gud, og da heller ikke på Jesus. Eller kanskje fordi de mener de ikke trenger frelse, eller tilgivelse fra en Gud. Eller kanskje fordi de gjør urett og ville ikke vende seg bort fra uretten. Den smaker for godt. Eller kanskje fordi de nøyer seg med å være iakttagende og passive tilhørere av Jesus, og aldri tar det til seg og kjemper med seg selv og sin tro. Poenget er – det er ikke trangt hos Gud. Han setter ingen grenser for de som ville bøye seg for han og ta i mot hans nåde. Alle kan bli frelst. Nei, det er hos meg det er trangt. Og av alle kamper jeg må kjempe er dette den viktigste hvor jeg om nødvendig må gi alt. Kampen for å vende meg til Gud og ta i mot hans nåde.

5. DE SISTE SKAL BLI DE FØRSTE

Jesus åpnet Guds rike opp for mennesker andre gjerne stengte ute. Og advarte kraftig de som i selvgodhet stengte andre ute. Lukasevangeliet kalles gjerne de utstøttes evangelium. Her løftes de fattige frem, kvinner, urene nabofolk og «ulovlige» innvandrere, folk med tvilsomme yrker som horer og tollere. De siste skal bli de første, sier Jesus. Her i dag har vi møtt en annen gruppe Jesus i mot sin samtid, satte frem. De små barna. Ja, i dåpen hørte at vi at vi må bli som dem for å komme inn i Guds rike. Hva kan lille Magnus lære oss? Tillit og å ta i mot. Han er fullstendig tillitsfull til dere foreldre og deres omsorg. Og bare tar i mot helt fritt og åpent alt som gis han. Guds rike åpnes for alle som trenger å sette sin lit til Gud og vil ta i mot hans nåde. Det er ikke trangt hos Gud. Det er hos deg og meg det kan bli trangt. Trangt på tillit og på vilje til å ta i mot. Så kjemp med deg selv så du ikke gjør døren trang. I dag står døren åpen frem til nattverden. Der er det ikke trangt for de som åpner opp og tar i mot. Nei, der er det god plass og der kan de siste bli de første.